

ТАҚРИЗ

ба диссертатсияи Холматова Мумина Маҳмадовна дар мавзӯи «Амсилаҳои таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили чараёни тарбия зимни татбиқи ғояҳои педагогикаи муосир» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод гардидааст.

Муҳимияти мавзӯи таҳқиқот. Масъалаи амсилакунонӣ ё дигаргунсозии таҷрибавӣ, таҳлил ва ташкили корҳои тарбиявӣ ҳамеша дар маркази таваҷҷуҳи ҷомеаи кишвар қарор дошта, яке аз вазифаҳои марказии педагогикаи гузашта ва муосир ба шумор меравад, ки ин бо заминаҳои таърихӣ ворид шудан ба асри XXI дар шароити тағйирёбии мавҷуда ва назаррас дар ҳаёти иҷтимоӣ фарҳангии ҷомеа, яъне тамоили умумии тағйирёбии фарҳанги амсилаҳои таҷрибавӣ муайян карда мешавад. Дар ин самт, маориф ҳамчун самти афзалиятнок бо фарҳанги ҷомеа алоқаманд буда, шарт ва зарур аст, ки ҳалли масоили амсилаҳои таҷрибавии омӯзишии ҷавонон ҳаллу фасл ва танзим карда шаванд.

Вобаста ба ҳаллу фасли ин масъала дар замони ҳозира дар баробари дигар соҳаҳои ҳаёт, дар назди муассисаҳои таълимӣ ва коллективҳои омӯзгорӣ талабот ва вазифаҳои нав гузошта шудааст, ки боз ҳам аҳамияти бештар касб карда истодааст ва ба тарбияи насли муосири шоиста вобастагӣ дорад.

Ташаккули амсилаҳои таҷрибавӣ, таҳлилу ташкили чараёни тарбия чун сифати таркибии шахсияти хонанда дар мактаби муосир бо тағйирот дар низомии умумии таълимии муосир, бо талаботи шаклгирифта дар амалияи иҷтимоӣ-сиёсӣ: ҷаҳонишавӣ, кам кардан ё ба эътибор нагирифтани хусусиятҳои усули тарбиявии қишри ҷомеа, ки шуури ҷавонро ҳалалдор карда, амсилаи масъалаҳои инкишофёбии шахсият доир ба ҳамкориҳои муштараки педагогӣ шахсӣ, давлатӣ соҳибистиклолро ба инобат намегирад, бо масоили концептуалии тарбияи ҷавонон, бо кофӣ набудани ташаккули фарҳанги муколама ва ғайра бевосита вобаста аст.

Бо назардошти нуктаҳои зикршуда, зарурати воқеии таҳқиқи мавзӯи илмӣ-таҳқиқотии «Амсилаҳои таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили чараёни тарбия зимни татбиқи ғояҳои педагогикаи муосир» ба вуҷуд меояд.

Мазмун ва мундариҷаи кори диссертатсионии Холматова М.М. ба шиносномаи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) мутобиқ аст.

Диссертатсия аз муқаддима, ду боб, хулосаҳои бобҳо, хулосаи асосӣ, феҳристи адабиёт ва феҳристи интишороти илмӣ довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ Холматова М.М. иборат аст. Дар муқаддима муҳаббатҳои муаммои таҳқиқшаванда асоснок гардида, объект, предмет, ҳадаф, фарзия, вазифаҳои он муайян шудаанд, асосҳои методологӣ, марҳалаҳо ва методҳои таҳқиқот таъйин шуда, навоарӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ,

бозътимодӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқот, нуктаҳои барои дифоъ пешниҳодшаванда ифода ёфтаанд.

Таҳқиқоти Холматова М.М. ба таври мустакилона, дар заминаи омӯзиш ва таҳлили амиқи асарҳои фалсафӣ, равоншиносӣ, педагогӣ, инчунин тадқиқи қорҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ ва омӯзишу ҷамъбасти таҷрибаи пешқадами муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва донишгоҳҳо таҳия ва омода гардидааст.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки аз тарафи муаллифи рисола оиди ҷамъбаст ва хулоса намудани донишҳои илмӣ-назариявӣ марбут ба доираи муаммои таҳқиқот кори ҷиддии назариявӣ ва озмоишӣ-таҷрибавӣ гузаронида шудааст.

Бозътимодӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои дар рисола пешниҳод гардида, бо концепсияи илмии педагогӣ, усулҳои назарӣ ва эмперии таҳқиқот, инчунин таҳлили шароит ва натиҷаҳои қорҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ, тасдиқи нуктаҳои дар фарзияи таҳқиқот пешниҳод гардида, истифодаи усулҳои таҳқиқоти илмии ба вазифаҳои марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

Дар умум, муаллиф ҳадафҳои гузошташудаи таҳқиқотро пурра ҳал намудааст, хулосаҳо тибқи вазифаҳои пешгузоштаи таҳқиқот асосноканд, мундариҷаи рисола мутобиқи назари мантиқӣ шакл гирифтаанд ва муаллиф соҳиби қобилияти хуби илмофарӣ мебошад.

Натиҷаҳои илмии рисола барои рушди назария ва амалияи илми педагогика саҳмгузор аст.

Мақолаҳои илмӣ ва илмӣ-методиӣ нашршудаи муаллиф мундариҷаи асосии диссертатсияро инъикос мекунанд. аз тарафи ӯ дар асоси маводҳои таҳқиқотӣ 8 мақола дар нашрияҳои педагогӣ ҷоп гардиданд, ки 4-тои он дар маҷаллаҳои тақризшавандаи аз тарафи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ВМ ва илми Федератсияи Русия эътирофшуда нашр гардиданд.

Эрод ва пешниҳод нисбати камбудии мавҷудбуда.

Дар диссертатсия баробари дастовардҳои назарраси илмӣ, баъзе камбудииҳо ва норасоииҳо ба назар мерасанд, ки таҷдиди назарро талаб мекунанд ва ислоҳи он барои боз ҳам ғанӣ гардидани мазмуни рисола мусоидат менамояд:

1. Хуб мешуд, ки ба андешаи мо муҳаққиқ пойгоҳи таҳқиқотии худро васеътар намуда ба таҳлили онҳо бештар эътибор меод.

2. Дар диссертатсия баъзе ҳатогиҳои имлоӣ ва услубӣ ба назар мерасад, ки ислоҳи онҳо барои боз ҳам бештар намудани сифати он мусоидат менамояд.

3. Дар тарроҳии техникаи кори диссертатсионӣ ҳатоҳои ҷузъӣ дида мешаванд.

Аммо норасоииҳои зикршуда арзишу сифати таҳқиқотро кам намекунанд, ба натиҷаҳои асосии назаривию амалии диссертатсия таъсири манфӣ намерасонанд.

Дар хулоса қайд кардан лозим аст, ки диссертатсияи Холматова Мумина Маҳмадовна дар мавзӯи «Амсилаҳои таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили ҷараёни тарбия зимни татбиқи ғояҳои педагогикаи муосир» кори илмӣ анҷомёфта буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона дар сатҳи зарурии илмӣ анҷом дода шудааст. Натиҷаҳои ба даст овардаи муаллиф эътимоднок буда, хулосаю хулосаҳо асоснок карда шудаанд. Автореферат ба мазмуни асосии диссертация комилан мувофиқ аст. Маводи библиографии дар рисола овардашуда нашрияҳои охиринаи мавзӯи тадқиқотро дар бар гирифта, аз доираи васеи илмӣ муаллиф шаҳодат медиҳад.

Дар хулоса қайд кардан лозим аст, ки диссертатсияи Холматова Мумина Маҳмадовна дар мавзӯи «Амсилаҳои таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили ҷараёни тарбия зимни татбиқи ғояҳои педагогикаи муосир» ба талаботи “Низомномаи намунавӣ оид ба тартиб додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ”-и ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016 таҳти №505 тасдиқ гардидааст, комилан ва пурра ҷавобгӯй буда, ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 — педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) тавсия карда мешавад ва сазовори унвони номзади илмҳои педагогӣ мебошад.

Номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи забони давлатӣ ва забонҳои хориҷии Донишқадаи кӯҳию металлургии Тоҷикистон

Тоҷибоева Манзураҷон Икромовна

Маълумот барои тамос: 735730, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Бӯстон, кӯчаи Баротов А. 6. Тел: +992927566658; E-mail: sharipovamanzura@mail.ru

Имзои Тоҷибоева Манзураҷон Икромовнаро тасдиқ менамоем.

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси Донишқадаи кӯҳию металлургии Тоҷикистон, номзади илмҳои техникӣ, дотсент

Сулейманова Н.А.

